

Брюксел, 14.3.2018г.
SWD(2018) 78 final

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА

ОБООБЩЕНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

придружаващ

**ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА
СЪВЕТА**

**за изменение на Регламент (ЕО) № 810/2009 за създаване на Визов кодекс на
Общността (Визов кодекс)**

{COM(2018) 252 final} - {SWD(2018) 77 final}

Обобщение
Оценка на въздействието във връзка с предложение за изменение на Визовия кодекс
А. Необходимост от действия
В какво се изразява проблемът и защо той е проблем на равнището на ЕС?
Визовият кодекс, с който се уреждат условията и процедурите за издаване на визи за краткосрочен престой за Шенгенското пространство, е в сила от 2009 г. През 2014 г. Комисията предложи изменение на регламента, по което законодателите не успяха да постигнат съгласие. Комисията взе решение да представи нова инициатива за предприемането на действия в три проблемни области: Финансовите средства, идващи от събирането на визовите такси, са недостатъчни за подпомагане на обработването на заявленията за визи, което излага на риск целостта на процеса на издаване на шенгенски визи и постигането на целта за бързи визови процедури, които са удобни за клиента. Основната причина за проблема е, че стандартната визова такса в размер на 60 EUR не е била променена от 2006 г. насам. Редовните пътници са принудени да минават през едни и същи визови процедури, тъй като държавите членки не издават достатъчно многократни визи с дълъг срок на валидност. Това създава ненужно натоварване за кандидатите и консулствата и води до загуби за пътническия и туристическия отрасъл на ЕС. Друга основна причина за проблема е, че правното основание за издаването на многократни визи с дълъг срок на валидност е неясно. - Държавите членки срещат трудности при постигането на достатъчно високи нива на връщане на незаконни мигранти в техните държави на произход, което представлява стимул за още по-голяма незаконна миграция. Друга основна причина за проблема е нежеланието на трети държави да приемат обратно свои граждани.
Какви цели се преследват?
Общата цел на инициативата е да се укрепи общата визова политика, като успоредно с това се предприемат действия във връзка с опасенията по отношение на миграцията и сигурността и се вземат под внимание икономическите съображения и общите външни отношения. Определени са три конкретни цели: - да се осигурят достатъчно финансови средства за държавите членки, за да се запазят качеството и целостта на процеса на обработване на заявленията за визи; - да се установи по-систематично и по-хармонизирано издаване на многократни визи с дълъг срок на валидност за добросъвестните редовни пътници; - да се защитят интересите на ЕС в областта на връщането и обратното приемане чрез увеличаване на натиска върху неоказващи съдействие трети държави в областта на визовата политика.
Каква е добавената стойност от действия на равнището на ЕС (субсидиарност)?
Премахването на проверките на външните граници в Шенгенското пространство налага, наред с другите мерки, установяването на обща политика по отношение на визите. Целта на инициативата е да се доразвият и усъвършенстват правилата във Визовия кодекс. По принцип визата за краткосрочен престой дава възможност на своя притежател да се движи свободно в Шенгенското пространство, което предполага най-висока степен на хармонизиране на правилата и предприемане на действия само на равнището на ЕС.
Б. Решения
Какви са различните варианти за постигане на целите? Има ли предпочитан вариант сред тях? Ако няма такъв, каква е причината за това?
<u>Проблемна област 1: Недостатъчно финансови средства за подпомагане на обработването на заявленията за визи</u> - Вариант 1А: запазване на статуквото — запазване на общата визова такса в размер на 60 EUR - Вариант 1Б: национални визови такси, чийто размер се определя въз основа на административните разходи - Вариант 1В: увеличаване на общата визова такса. Разглеждат се различни подварианти: 80 EUR, 100 EUR, 120 EUR или 180 EUR за визи със срок на валидност до 6 месеца, 120 EUR за многократни визи със срок на валидност от една до пет години. Предпочитаният вариант е увеличаване на таксата на 80 EUR. <u>Проблемна област 2: Едни и същи визови процедури за редовните пътници</u>

- Вариант 2А: запазване на статуквото — държавите членки определят подхода си към издаването на многократни визи с дълъг срок на валидност
- Вариант 2Б: препоръчителна най-добра практика
- Вариант 2В: единна прогресия за многократните визи¹ с различни подварианти (обща прогресия за многократните визи, обща прогресия и специфична за всяка държава прогресия по отношение на многократните визи, специфична за всяка държава прогресия по отношение на многократните визи)
- Вариант 2Г: стандартна многократна виза със срок на валидност 2 или 5 години

Предпочитаният вариант е **обща прогресия и специфична за всяка държава прогресия по отношение на многократните визи.**

Проблемна област 3: Недостатъчно високи нива на връщане на незаконни мигранти в някои държави на произход

- Вариант 3А: запазване на статуквото — подход на инструментариума, възприет от Съвета
- Вариант 3Б: положителни стимули във визовата политика
- Вариант 3В: отрицателни стимули във визовата политика с различни подварианти (максимален подход, който от самото начало се прилага по отношение на всички паспорти, или целеви подход на два етапа: дипломатически и служебни паспорти, после обикновени паспорти)

Предпочитаният вариант е **отрицателни стимули с целеви подход.**

Какви са позициите на различните заинтересовани страни? Кой подкрепя отделните варианти?

Проведени бяха целеви консултации (държави членки, асоциации от туристическия и пътническият отрасъл, корабната промишленост и т.н.) и открита обществена консултация. Държавите членки категорично подкрепят увеличаването на визовата такса и въвеждането на правна връзка между визовата политика и обратното приемане на незаконни мигранти. Туристическите и промишлените асоциации изтъкнаха отрицателните последици от повтарянето на едни и същи визови процедури за пътуващите често лица и се обявиха за по-систематично и по-хармонизирано издаване на многократни визи с дълъг срок на валидност.

В. Въздействие на предпочитания вариант

Какви са ползите от предпочитания вариант?

- Общата визова такса в размер на 80 EUR ще осигури на държавите членки допълнителен приход от 205 млн. EUR (+26 %) и следователно повече финансови средства за обработването на заявленията за визи, за персонал и за обучение — по-бързи процедури и по-голяма сигурност за Шенгенското пространство.
- Възприемането на обща прогресия и на специфична за всяка държава прогресия по отношение на многократните визи ще даде възможност за издаването на повече многократни визи с дълъг срок на валидност, като така се създава по-голяма гъвкавост за пътуващите често лица; икономии на средства за кандидатите за виза и консулствата вследствие на по-малкото на брой визови процедури и по-честите пътувания до ЕС, което ще се отрази положително на туристическия отрасъл в ЕС (конкурентоспособност и заетост).
- Отрицателните стимули във визовата политика (с целеви подход) следва да допринесат за увеличаване на процента на връщанията на незаконни мигранти в трети държави, които преди не са оказвали съдействие, за намаляване на разходите на държавите членки за настаняване, храна и административни процедури и в по-общ план за по-голяма сигурност, по-добро отношение към миграционната политика на ЕС и възпиращ ефект върху потенциални бъдещи незаконни мигранти.

Какви са разходите, свързани с предпочитания вариант?

Увеличаването на общата визова такса на 80 EUR предполага допълнителни разходи за кандидатите за виза (което от своя страна означава допълнителни приходи за държавите членки); тъй като увеличението е разумно, не се очаква отрицателно отражение върху пътуванията. Общата прогресия и специфичната за всяка държава прогресия по отношение на многократните визи не са свързани с разходи. Отрицателните стимули във визовата политика (целеви подход) могат да се отразят негативно на външните отношения на ЕС и на имиджа му по света.

¹ Съгласуван подход за това колко предишни визи/пътувания кандидатът трябва да докаже, за да отговаря на условията за многократна виза с дълъг срок на валидност, и как ще нараства срокът на валидност на всяка следваща виза.

Какво е въздействието върху МСП и конкурентоспособността?
Нито един от предпочитаните варианти на политика няма пряко въздействие върху МСП и конкурентоспособността. По-лесният достъп до многократни визи с дългосрочна валидност и последвалото увеличаване на пътуванията до ЕС вследствие на това ще направят туризма и пътническия отрасъл на ЕС по-конкурентоспособни.
Ще има ли значително въздействие върху националните бюджети и администрации?
Ефектът от трите предпочитани варианти ще бъде положителен: допълнителни приходи от по-високата визова такса за обработване на заявленията за визи; икономии на разходи вследствие на по-малкия брой визови процедури, дължащ се на по-голямото издаване на многократни визи с дългосрочна валидност; икономии на разходи за настаняване, храна и административни процедури във връзка с незаконните мигранти.
Ще има ли други значителни въздействия?
Няма да има други значителни въздействия освен описаните по-горе.
Пропорционалност?
И трите предпочитани варианта зачитат принципа на пропорционалност и не надхвърлят необходимото за постигането на целта. Предложеното увеличаване на визовата такса е пропорционално и най-близо до процента на инфлацията от 2006 г. насам. Предложеният подход за издаване на многократни визи с дългосрочна валидност представлява напредък спрямо сегашната ситуация, без да внася радикални промени в текущите практики на държавите членки. Отрицателните стимули за насърчаване на сътрудничеството на трети държави във връзка с обратното приемане ще бъдат насочени към правителството, преди да засегнат населението.
Г. Последващи действия
Кога ще се извърши преглед на политиката?
Комисията следва да представи доклад за оценка три години след започването на прилагането на измененния регламент (т.е. три години и половина след влизането му в сила). Тя следва да оцени напредъка в контекста на трите основни проблемни области и на изпълнените цели на политиката.